

najaar 2023

Pensioen Inzicht

**‘We vinden het leuk
om andere werelden te
zien en we willen graag
iets goeds doen’**

Miriam van der Flier
Psychiater

Pagina 4
**Wat verandert er nu
precies in het vernieuwde
stelsel?**

Pagina 14
**Waarom notariële
vastlegging ook
belangrijk is voor u**

Pagina 16
**De VO-verkiezingen zijn
in volle gang, u stemt
toch ook?**

Belangrijke beslissingen

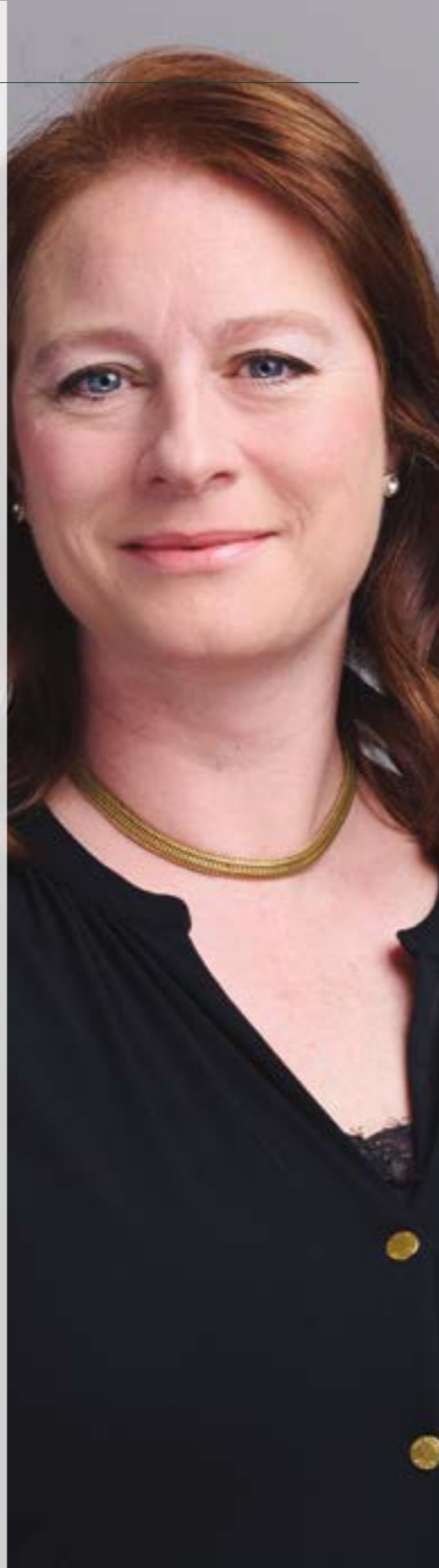
Zelden is er over een wet zo lang gedebatteerd en overlegd als over de Wet toekomst pensioenen (Wtp). Eind vorig jaar stemde een meerderheid van de Tweede Kamer in met het wetsvoorstel en op 30 mei van dit jaar ging ook de Eerste Kamer akkoord. Daarmee is de Wtp een feit. BPMS en SPMS zijn dan ook druk bezig met de voorbereidingen voor het vernieuwde pensioenstelsel. De komende tijd moeten er veel keuzes gemaakt worden. Bijvoorbeeld over het omzetten van bestaande pensioenaanspraken naar het vernieuwde stelsel. En over de toedeling van beschermingsrendement en overrendement. In dit nummer van Pensioeninzicht legt Joost Linnebank, manager pensioenbeleid bij SPMS, uit hoe het vernieuwde pensioenstelsel eruitziet en welke beslissingen er genomen moeten worden. Dit najaar zullen we met elkaar veel praten over het concept-transitieplan, het wettelijk verplichte plan waarin alle keuzes met de voors en tegens worden toegelicht.

BPMS en SPMS hebben hierbij ieder hun eigen rol en verantwoordelijkheid. De Wtp geeft aan hoe die rolverdeling eruitziet. In een notendop: BPMS beslist hoe de nieuwe pensioenregeling eruitziet en SPMS bepaalt of zij de regeling kan uitvoeren.

In dit nummer leest u ook dat SPMS naast de Vergadering van Afgevaardigden het Verantwoordingsorgaan (VO) gaat instellen. Hiervoor worden binnenkort verkiezingen gehouden onder alle SPMS-deelnemers en gepensioneerden. Het VO heeft bij de overgang naar het vernieuwde pensioenstelsel op sommige aspecten adviesrecht. Wij hopen dat velen gebruik zullen maken van zowel hun actieve als passieve stemrecht.

Bij de behandeling van de Wtp in de Eerste Kamer heeft inmiddels demissionair minister Schouten aangekondigd dat pensioenfondsen en –uitvoerders een jaar langer de tijd krijgen om over te gaan naar de nieuwe regels. Uiterlijk op 1 januari 2028 moeten alle pensioenfondsen werken volgens de regels van de Wtp. Het is nog onduidelijk of dit gevolgen heeft voor het tijdspad van SPMS. Voor ons staat voorop dat we goed doordachte en zorgvuldige beslissingen nemen over iets wat ons allemaal aangaat: ons pensioen.

Amber Goedkoop, Voorzitter bestuur SPMS

Inhoud

P.4 **Klaar voor de toekomst**
De nieuwe pensioenwet is definitief. Wat gaat er nu veranderen en welke keuzes moeten BPMS en SPMS maken?

P.8 **Met uw geld**
Verduurzamen richting 10% ‘impact beleggingen’

P.14 **Advies van de expert**
Over het belang voor u van notariële vastlegging

P.10 **De verandering**
SPMS-deelnemer Miriam van der Flier over werken in het buitenland

P.12 **Vraag & Antwoord**
Wat levert een tweede huis op als aanvulling op mijn pensioen?

P.13 **Wat is...?**
Solidariteitsreserve. Jargon van het vernieuwde stelsel simpel uitgelegd.

P.16 **Invloed & Inspraak**
De VO-verkiezingen voor SPMS zijn in volle gang; dit moet u weten

Colofon

Redactiecommissie SPMS & APG
Concept en realisatie APG
Vormgeving APG
Fotografie Aad van Vliet, Mark Kuipers
Drukwerk Roto Smeets Grafiservices
Redactieadres Redactie Pensioeninzicht
Postbus 6003, 10005 EA Amsterdam

P.18 **Kort nieuws**
Gepensioneerdendag 2023, najaarsbijeenkomsten en meer

SPMS streeft ernaar om correcte en actuele informatie te verstrekken. Niet altijd kan gegarandeerd worden dat de informatie juist is op het moment dat deze wordt ontvangen of dat de informatie na verloop van tijd nog steeds juist is. Daarom kunnen aan de informatie in deze uitgave geen rechten worden ontleend en wordt geen aansprakelijkheid aanvaard voor schade als gevolg van onjuiste en/of gedateerde informatie, binnen de grenzen van de Nederlandse wet.

U krijgt Pensioeninzicht omdat het belangrijke informatie bevat over uw pensioenregeling. U kunt zich niet afmelden voor het magazine. SPMS is verplicht u deze informatie te verstrekken. Dit magazine is gedrukt op 100% gerecycled, FSC-gecertificeerd papier.

Vernieuwd pensioenstelsel

Op 1 juli is de Wet toekomst pensioenen ingegaan. De komende jaren moeten alle pensioenfondsen overstappen op de nieuwe regels. Wat verandert er precies? En welke keuzes moeten BPMS en SPMS maken?

Veel pensioenregelingen, waaronder de pensioenregeling van SPMS, zijn uitkeringsregelingen. Er wordt dan door het pensioenfonds een pensioenaanspraak toegezegd, waarbij de hoogte van de pensioenpremie wordt afgestemd op die pensioenaanspraak. De Wet toekomst pensioenen (Wtp) bepaalt dat alle pensioenregelingen premiereregelingen worden. Kort door de bocht: de premie wordt vastgesteld en de uiteindelijke hoogte van het pensioen hangt met name af van de beleggingsresultaten en de hoogte van de rente.

De Wtp kent twee soorten premiereregelingen; de flexibele premiereregeling, die wat eenvoudiger van opzet is en iets meer keuzemogelijkheden biedt, en de solidaire premiereregeling, die meer geavanceerd beleggen mogelijk maakt en meer solidaire elementen kent. BPMS heeft een voorlopige keuze gemaakt voor de solidaire premiereregeling. Dat sluit ook goed aan op onderzoek van Motivaction. Uit dat onderzoek bleek dat ruim driekwart van de deelnemers en gepensioneerden van SPMS de voorkeur geeft aan

een pensioenregeling met solidaire elementen. Deze regeling lijkt ook meer op de huidige pensioenregeling van SPMS.

Een persoonlijk pensioenvermogen

Een belangrijk verschil met de huidige pensioenregels is dat iedereen straks een persoonlijk pensioenvermogen heeft in plaats van een aanspraak op pensioen, wat nu het geval is. 'Persoonlijk pensioenvermogen is een verwarrende term', zegt Joost Linnebank, manager pensioenbeleid bij SPMS. Mensen hebben soms de indruk dat het geld is waarover ze vrij kunnen beschikken en dat na hun overlijden naar hun erfgenamen gaat. Dat is niet zo. Het persoonlijk pensioenvermogen in het nieuwe stelsel is bestemd om straks het pensioen van een deelnemer mee te kunnen betalen.

Joost Linnebank

Net als nu blijven SPMS-deelnemers gezamenlijk pensioen opbouwen en risico's met elkaar delen. De betaalde pensioenpremies worden immers collectief belegd. Als een deelnemer overlijdt, blijft het opgebouwde pensioen in het pensioenfonds. En als een deelnemer die met pensioen is zo lang blijft leven dat zijn persoonlijke pensioenvermogen allang op zou moeten zijn, blijft hij toch levenslang een ouderdomspensioen ontvangen. Zo worden de risico's van korter of langer leven binnen SPMS met elkaar gedeeld.

'Administratief is het je persoonlijke pensioenvermogen', stelt Linnebank. 'Er is een heel duidelijke relatie tussen de premie die je hebt betaald en het rendement hierop. Je ziet het vermogen dat je hebt opgebouwd.' Maar uiteindelijk is de pensioenuitkering die uit dit pensioenvermogen wordt betaald het belangrijkste. Deelnemers zien straks als ze inloggen in de mijnomgeving van SPMS of hun UPO (Uniform Pensioenoverzicht) bekijken dan ook niet alleen hun persoonlijke pensioenvermogen, maar ook het pensioen dat ze redelijkerwijs kunnen verwachten.

Omzetten van pensioen

Bij de overgang naar het vernieuwd pensioenstelsel moeten de pensioenaanspraken worden omgezet in persoonlijke pensioenvermogens. In jargon heet dit invaren. Hierbij moeten de belangen van alle deelnemers, gepensioneerden en voormalige deelnemers evenwichtig

worden afgewogen. 'De belangrijke vraag is: hoe verdelen we de buffer?' aldus Linnebank. BPMS moet hierover beslissen. Met het bestuur en de afgevaardigden van BPMS zal de komende maanden veel worden gesproken om die besluiten goed afgewogen te kunnen nemen. De verwachting is dat met de hoge dekkingsgraad die SPMS nu heeft (ca. 145%) niemand er op achteruit zal gaan.

Beleggen blijft collectief

Sparen levert nauwelijks iets op. Om een goed rendement te halen belegt SPMS de pensioenpremies. Zonder het nemen van risico kan geen goed pensioen worden opgebouwd. Dat blijft straks ook zo. Net als nu worden de pensioenpremies collectief belegd. Dat is gunstig, want daardoor zijn de kosten lager. Deelnemers kunnen zelf geen beleggingskeuzes maken. Wel moeten pensioenfondsen minstens eens per vijf jaar de risicopreferenties onderzoeken van alle deelnemers, voormalige deelnemers en gepensioneerden. Hoeveel risico kunnen zij lopen en hoeveel risico willen zij lopen? Eind 2022 hield SPMS een risicopreferentieonderzoek. De uitkomsten van het risicopreferentieonderzoek zijn een belangrijke factor bij de totstandkoming van het beleggingsbeleid van SPMS, ook voor de nieuwe pensioenregeling.

Rekening houden met leeftijdsgroepen

SPMS blijft dus collectief beleggen, maar een verschil met nu is dat er rekening gehouden wordt met leef-

tijdsgroepen. Zo staat het ook in de Wtp. Naarmate deelnemers ouder zijn, wordt aan hen meer beschermingsrendement toegerekend. ‘Daar zijn ouderen bij gebaat’, zegt Linnebank. Beschermingsrendement zorgt voor een stabiele pensioenuitkering. Het belang van een stabiele uitkering kwam ook naar voren uit het risicopreferentieonderzoek

Ouderen krijgen meer beschermingsrendement, jongeren daarentegen meer overrendement.

Overrendement is het totale rendement minus het beschermingsrendement. ‘Als je jong bent, heb je nog een lange horizon en kun je meer risico’s nemen’, aldus Linnebank. ‘Er is nog tijd om eventuele tegenvallende beleggingsresultaten op te vangen omdat je als jongere nog veel toekomstig arbeidsinkomen tegemoet kunt zien, “human capital” in plaats van “financial capital”.’

Partnerpensioen op risicobasis

Als een deelnemer van SPMS overlijdt, ontvangt de partner onder andere een levenslang partnerpensioen. Bij gehuwden en geregistreerde partners gaat dit automatisch, omdat SPMS deze gegevens ontvangt van de gemeente. Deelnemers die samenwonen kunnen ervoor kiezen om hun partner zelf aan te melden bij SPMS. Dit partnerpensioen wordt momenteel opgebouwd op zogenaamde ‘kapitaalbasis’. In het vernieuwde pensioenstelsel is het partnerpensioen bij overlijden vóór de pensioendatum alleen nog

verzekerd op risicobasis. APG, de pensioenuitvoerder van SPMS, biedt in de basis een regeling aan waarin sprake is van een zogenoemde onbepaalde partner. Dit is een eenvoudig systeem met geringe kosten en weinig kans op misbruik. Niemand hoeft zijn of haar partner aan te melden, iedereen betaalt een gelijke premie en als een deelnemer overlijdt, krijgt de partner een inkomen dat kan oplopen

tot zo’n € 64.500 per jaar. ‘Bij een verzekeraar betaal je meer premie en gelden er bovendien gezondheidswaarborgen’, zegt Linnebank. Bij dit systeem valt niemand buiten de boot. Tijdens de laatste Vergadering van Afgevaardigden van BPMS lichtte het BPMS-bestuur deze mogelijkheid toe. Niet alle Afgevaardigden bleken voorstander te zijn van het systeem van de onbepaalde partner. ‘Sommigen

zeiden: het is niet nodig, mijn partner heeft zelf een inkomen’, aldus Linnebank. ‘Zij willen een partnerpensioen op vrijwillige basis.’ Dat laatste systeem heeft echter als nadeel dat hier makkelijker misbruik van kan worden gemaakt, omdat sommigen het partnerpensioen pas willen verzekeren als ze oud of ziek zijn. Dit risico brengt een hogere premie met zich mee. Ook over het partnerpensioen moet BPMS een beslissing nemen.

Overigens gelden voor het partnerpensioen na de pensioendatum andere regels. Als iemand die geen partner heeft met pensioen gaat op de pensioeningangsdatum, wordt het ouderdomspensioen hoger. Mensen die een partner hebben, kunnen sa-

men met hun partner kiezen voor een partnerpensioen of voor een hoger ouderdomspensioen.

Achter de schermen

In de Wtp zijn de rollen en verantwoordelijkheden van sociale partners – in dit geval BPMS – en pensioenfondsbesturen nauw omschreven. BPMS bepaalt hoe de pensioenregeling eruitziet en of het wenselijk is om pensioenaanspraken om te zetten in persoonlijke pensioenvermogens (verzoek tot invaren). SPMS bepaalt ondermeer of de regeling en het invaren van de bestaande aanspraken uitvoerbaar is. De komende tijd moeten veel keuzes gemaakt worden voor de overgang naar het vernieuwde pensioenstelsel. Bij de voorbereiding hiervan werken BPMS en SPMS nauw samen.

Alle keuzes en de argumenten hiervoor worden vastgelegd in een wettelijk verplicht transitieplan. Op 31 oktober wordt het concept-transitieplan toegelicht in een extra vergadering van BPMS. In daaropvolgende vergaderingen wordt toegewerkt naar besluitvorming.

Beleggen met impact

‘We verduurzamen onze beleggingen’, zegt Marcel Roberts, chief investment officer van SPMS. ‘Eind 2025 moet minstens 10 procent van onze beleggingsportefeuille bestaan uit impact beleggingen.’

Marcel Roberts

Wat zijn impact beleggingen?

‘Dat zijn beleggingen die een positieve impact hebben op de ESG-aspecten (environmental, social en governance) van een onderneming. Dus beleggingen die niet alleen een rendementsdoel hebben, maar ook een positieve bijdrage leveren aan de maatschappij. Green bonds zijn het meest voorkomende voorbeeld van impact beleggingen. Dat zijn obligaties van overheden en ondernemingen. Het verschil is dat een bedrijf gewone obligaties mag gebruiken voor

willekeurige investeringen, terwijl green bonds alleen ingezet mogen worden voor groene investeringen. Beleggen in green bonds heeft direct impact op bijvoorbeeld de CO₂-uitstoot.’

Is beleggen in een windmolenpark ook impact beleggen?

‘Dat is een goed voorbeeld. Hetzelfde geldt voor zonneparken. In de praktijk gaan impact beleggingen meestal over E (environment). S (social) komt ook wel voor, bijvoorbeeld investeren in

studentenhuisvesting of seniorenwoningen. G (governance) komt weinig voor.’

Valt beleggen in elektrische auto's onder impact beleggen?

‘Daarover kun je redetwisten. Wat is groen en wat niet? Er bestaat geen eenduidige definitie. Sommige mensen vinden elektrische auto's heel groen. Anderen wijzen op de grondstoffen die gewonnen moeten worden voor de accu's en de manier waarop dit gebeurt. Dat is helemaal niet groen. Wij kijken naar de score op groene ratings van instituten als MSCI en Sustainalytics. Bij de een staat Tesla hoger dan bij de ander.’

Hoe bepaal je dan wat een impact belegging is?

‘Er zijn geen maatstaven voor. Verschillende instituten gebruiken verschillende definities. Saoedië Arabië geeft ook green bonds uit. Je kunt je afvragen of dat echte green bonds zijn, ook al heten ze zo. SPMS baseert zich op Europese regelgeving. In artikel 9 van de SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation) staan beleggingsproducten die zich specifiek richten op het behalen van een duurzaamheidsdoel. Dat zien wij als impact beleggingen. Maar SFDR is daarvoor niet bedoeld. Het is eigenlijk alleen een rapportageverplichting. Wij gebruiken het als richtlijn en maken daarnaast steeds onze eigen afweging.’

Gaan impact beleggingen ten koste van het rendement?

‘Het bestuur van SPMS heeft besloten dat impact beleggingen niet ten koste mogen gaan van het rendement. Maar duurzaam beleggen kost per definitie geld. Met beleggen probeer je gespreid mogelijkheden te creëren om geld te verdienen. Als je die mogelijkheden beperkt, is de kans op een hoog rendement kleiner. Daar-

over zijn we nu in discussie. Hoeveel mag het kosten? Alleen al bij obligaties scheelt het 0,15 tot 0,50 procent per obligatie als je duurzaam belegt. Dat lijkt weinig, maar op 40 jaar pensioenopbouw is het veel. En nu alle pensioenfondsen in green bonds willen beleggen, is de vergoeding lager. Naarmate de vraag groter wordt, wordt het rendement kleiner.’

Is het makkelijk om impact beleggingen te vinden?

‘Daar moet je echt naar zoeken. We kunnen niet met z'n allen alleen maar in zonne- en windparken investeren, want daarvan zijn er te weinig. Bovendien zijn veel bedrijven start-ups. Daar zit een risico aan. Sommige van die bedrijven worden succesvol, maar de meerderheid bestaat over een paar jaar niet meer.’

Hoeveel procent van de portefeuille zit nu in impact beleggingen?

‘We zitten nu op ruim 4 procent. Twee jaar geleden, toen we hiermee begonnen, zaten we net onder de 4 procent. Het wordt nog een hele uitdaging om die 10 procent te halen zonder dat het rendement kost, maar we zijn er nog steeds enthousiast over. We werken er hard aan om de doelstelling te halen.’

Is de aandacht voor ESG nieuw?

‘ESG was al onderdeel van ons beleggingsproces, maar het krijgt steeds meer nadruk. We gebruiken verschillende instrumenten om ons ESG-beleid vorm te geven. De keuze om 10 procent van onze portefeuille te investeren in impact beleggingen is vrij recent. Andere instrumenten gebruiken we al veel langer. Zo sluiten we bepaalde bedrijven en sectoren uit, stemmen we op aandeelhoudersvergaderingen en engagen we (in gesprek gaan met bedrijven over hun ESG-beleid). Ook die instrumenten hebben impact.’

De verandering

‘We vinden het leuk om andere werelden te zien en we willen graag iets goeds doen’, zegt psychiater Miriam van der Flier. Met haar gezin woonde ze een half jaar in Suriname.

‘Toen mijn man en ik allebei basisarts waren, hebben we ook een half jaar in Suriname gewoond en gewerkt’, vertelt Van der Flier. Destijds werkten ze beiden als zaalarts in het streekziekenhuis in Nieuw Nickerie. Vorig jaar besloten ze opnieuw naar Suriname te gaan, met hun drie kinderen die destijds 10, 8 en 4 waren. Ze woonden afgelegen op het terrein van de medische zending, die de gezondheidsdienst doet in de binnenlanden. Om in hun dorp te komen, moesten ze vanaf Paramaribo drie uur rijden. Waar de weg ophield, stapten ze op een boot. Na twee uur varen bereikten ze hun huis. Van der Fliers echtgenoot kon als huisarts aan de slag bij de lokale dokterspost. Zij hoopte als psychiater te kunnen werken, maar dat zat er niet in. Patiënten met angststoornissen, depressies en psychoses kregen allemaal dezelfde diagnose (‘Psychisch’) en hetzelfde medicijn. Uiteindelijk bleef ze in deeltijd hetzelfde werk doen als in Nederland, voor GGZ-organisatie BuurtzorgT en het Dokter Bosman Autisme Kenniscentrum.

‘Drie ochtenden per week online. We hadden geen elektriciteit, geen stromend water, geen winkels, maar de internetverbinding was heel goed.’

Van der Flier voelde zich altijd al aangetrokken tot werken in het buitenland. Ze deed coschappen in Zuid-Afrika en overwoog tropenarts te worden. ‘Maar ik wilde ook graag kinderen en met een gezin is het makkelijker om in Nederland te leven.’ Toen zij en haar man besloten hadden om met het gezin een tijdje naar het buitenland te gaan, viel de keus al snel op Suriname. ‘De kinderen moesten naar school en je gaat voor een half jaar geen vreemde taal leren. Suriname is Nederlandstalig.’ Vooral voor de kinderen was het een bijzondere ervaring. ‘Ze hebben veel plezier gehad en vrienden gemaakt, maar ze hebben ook geleerd dat er een andere wereld bestaat. Mensen in het binnenland zijn arm en hebben vaak niet genoeg te eten.’ Ook voor Van der Flier zelf waren de levensomstandigheden een verrassing. ‘We waren Nieuw Nickerie gewend. Dat

is een stad. Maar hier kon je niet eens groenten en fruit kopen. We hebben veel blikvoer gegeten. Ook was er niet altijd genoeg water. We vingden regenwater op, maar in het droge seizoen was dat lastig.’ De oudste twee kinderen hadden het naar hun zin op de kleine dorpsschool, maar de jongste had het moeilijk. ‘Ze kreeg steeds meer buikpijn. Na een tijdje kwam ik erachter dat de kleuterjuf kinderen met een aanwijsstok op hun hoofd sloeg. Om die reden ben ik met de kinderen eerder teruggegaan naar Nederland.’

Een half jaar weggaan uit Nederland betekende een grote financiële investering.

‘We hebben ervoor gespaard. Je inkomen valt weg, maar de hypotheek in Nederland ging gewoon door.

Omdat ik een beetje kon blijven werken, kwam er toch nog wat geld binnen.’ Met SPMS regelde ze dat ze minder pensioenpremie hoefde af te dragen. ‘Dat ging simpel. Ik moest een inschatting maken van mijn inkomen en een formulier invullen.’ Ze ziet zich niet meer zo snel langdurig van huis gaan zolang de kinderen nog thuis wonen, maar ze denkt wel weer na over een volgende reis. Nu oriënteert ze zich op een project in Malawi, waar psychiaters gezocht worden om zes weken psychiatrie te doceren aan basisartsen en verpleegkundigen. ‘Daarmee lever je een bijdrage aan het vergroten van de basiskennis in de gezondheidszorg.’ Want het gaat haar niet alleen om de buitenlandse ervaring, ze wil ook graag iets goeds doen. ‘Dat proberen we in Nederland ook. Mijn man zit in de gemeenteraad van Zwolle en ik ben lid van de Ladies Circle, een serviceclub die goede doelen ondersteunt.’

Pensioen en sabbatical: hoe zit dat?

Financieel planner Edwin Pijpers van SPMS: ‘Gaat u tijdelijk met onbetaald verlof? Dan stopt u voor die periode uw beroepsuitoefening en onderbreekt u uw deelnemerschap bij SPMS. Als u niet werkt hoeft u ook geen pensioenpremie te betalen. U moet uw onbetaald verlof daarom van tevoren schriftelijk bij ons melden.

Het ligt anders wanneer u, zoals Miriam van der Flier, tijdelijk minder gaat werken. Dan blijft u deelnemer bij SPMS. Uw pensioenopbouw is afhankelijk van uw inkomen en uw deeltijdfactor. Als u minder gaat werken, word u ingeschaald in een lagere trapcode. Daardoor gaat u minder pensioenpremie betalen. Neem contact op met de pensioenadviseurs van SPMS om uw juiste trapcode te bespreken. U kunt daarvoor met ons chatten, mailen of bellen.’

Financieel planner legt uit

Wat levert een tweede huis op als aanvulling op mijn pensioen?

Hans Dekker
Financieel Planner

het huis is € 1.500 per maand. In 2023 is de belasting op verhuurde huizen hoger. Aan de ene kant heeft dat te maken met de berekening van de vermogensrendementsheffing (zie box 3 op pagina 19). Voor beleggingen – een tweede huis geldt als belegging – geldt in 2023 een fictief rendement van 6,17%. Aan de andere kant speelt de leegwaarderatio een rol. Dit is een korting die beleggers in verhuurde woningen mogen toepassen voor het bepalen van de waarde van de woning. De leegwaarderatio is in 2023 versoberd.

Sjoerd Bergsma (58) en zijn partner hebben berekend dat ze straks niet voldoende pensioen hebben. Daarom hebben ze een tweede huis gekocht. De huuropbrengst is bestemd als aanvulling op hun pensioen. Nu de fiscale regels voor tweede huizen veranderd zijn, vragen zij zich af wat zij netto overhouden aan de huurinkomsten.

De WOZ-waarde van het tweede huis is € 350.000. Bergsma en zijn partner hebben het huis bij aankoop gefinancierd met een lening van € 200.000. De huuropbrengst van

De fiscus gaat uit van 6,17% rendement op € 350.000 (de WOZ-waarde). Dat is een rendement van € 21.595. Bergsma en zijn partner hebben een hypotheekschuld op het tweede huis van € 200.000. Van deze schuld mag een bedrag van € 6.800 (schuldendrempel) niet in aanmerking worden genomen. Voor het verrekenen van een schuld in box 3 gaat de Belastingdienst in 2023 uit van een rentepercentage van 2,46%. Dat is € 4.753. Dit maakt dat het rendement € 16.842 is (€ 21.595 minus € 4.753).

Het totale vermogen van Bergsma en

zijn partner is € 156.800 (€ 350.000 minus € 193.200). Het rendement is € 16.842. Dit betekent dat het rendementspercentage 10,74% is.

In box 3 geldt een vrijstelling van € 57.000 per persoon. Bergsma en zijn partner hebben samen een vrijstelling van € 114.000. Dit brengt hun vermogen op € 42.800 (€ 156.800 minus € 114.000). Het rendementspercentage van 10,74% maal € 42.800 is € 4.597. Dat is het fictieve rendement van Bergsma en zijn partner. Hierover moeten zij 32% belasting betalen, dus zijn ze € 1.471 kwijt. Dat is een tegenvaller, want in 2022 hoefden zij geen vermogensrendementsheffing te betalen. Omgerekend per maand levert hun tweede huis netto ruim € 120 minder op.

* Sjoerd Bergsma heet in werkelijkheid anders

Wat is... Solidariteitsreserve

Vanaf 1 januari 2027 gelden de nieuwe regels voor pensioen voor alle deelnemers van SPMS. Nieuwe regels en, helaas, nieuw jargon. Wij leggen u het zo simpel mogelijk uit in duidelijke taal. Zo houdt u (be)grip op uw pensioen. Op deze pagina meer over: solidariteitsreserve.

Wat is een solidariteitsreserve?

Als er straks andere regels gelden voor pensioen hebben we een solidariteitsreserve. U kunt dit vergelijken met een financiële buffer. In slechte beleggingstijden halen we geld uit de buffer om de pensioenen niet te veel te laten dalen, in goede jaren stoppen we juist geld in de buffer. Wanneer het pensioenstelsel wordt omgezet, zal er direct een deel van het vrijgekomen vermogen in deze buffer worden gestort.

Hoe groot is de solidariteitsreserve?

SPMS heeft nog niet bepaald hoe hoog deze solidariteitsreserve maximaal zal worden. Voor nu is bij wet vastgelegd dat deze reserve max 15% van het totaal aan pensioenvermogens mag zijn. Daar kan in de komende jaren onder voorwaarden nog uitzonderingen op gemaakt worden om het hoger in te stellen. Maar dit geeft voor nu een indicatie hoe groot het maximaal mag worden.

Hoe werkt het de solidariteitsreserve?

De hoogte van uw pensioen is, naast uw betaalde premie, afhankelijk van beleggingsrendementen. Het grootste gedeelte van de beleggingsrendementen gaan naar uw persoonlijk pensioenvermogen, maar een klein gedeelte gaat naar een gezamenlijke buffer. Die buffer noemen we de solidariteitsreserve.

In een slecht beleggingsjaar kan er geld uit de solidariteitsreserve worden gehaald, zodat zoveel mogelijk wordt voorkomen dat de pensioenen dalen. De precieze regels voor het vullen en uitdelen uit deze buffer leggen we vast in de nieuwe pensioenregeling. Op deze manier willen wij ervoor zorgen dat de beleggingsrisico's samen gedeeld worden, om te proberen om pech- of gelukgeneraties te voorkomen.

max. 15% naar solidariteitsreserve

uw premie en beleggingsrendementen

Wat betekent dit voor mij?

Het betekent dat uw pensioen gaat meebewegen met de economie, maar door de solidariteitsreserve worden mogelijke tegenvallers opgevangen. Dat is de kracht van onze collectiviteit. Hoeveel pensioen u ontvangt staat ook niet vast en is afhankelijk van het beleggingsrendement.

Voor meer informatie over het vernieuwde stelsel gaat u naar spms.nl/vernieuwde-pensioenstelsel.

Het belang van notariële vastlegging

‘Check of je testament en je huwelijkse voorwaarden nog steeds bij je persoonlijke omstandigheden passen’, adviseert Lucienne van der Geld. ‘Daarmee voorkom je problemen.’

‘Het klinkt raar, maar in de praktijk komt het weleens voor dat na een overlijden blijkt dat de naam van de ex-partner nog in het testament staat, terwijl de overleden persoon jaren geleden opnieuw getrouwd is’, vertelt Lucienne van der Geld, docent notarieel recht aan de Radboud Universiteit in Nijmegen en directeur van Netwerk Notarissen, een landelijke organisatie van 150 notariskantoren die kennis delen. Toch hoeft dat niet te betekenen dat de hele nalatenschap bij de ex-partner terecht komt. In veel testaments is een echtscheidingsclausule opgenomen. Daarin staat dat de partner niet meer erft zodra de echtscheidingsprocedure bij de rechtbank is gestart. In dat geval geldt – zonder nieuw testament – de wettelijke verdeling. De nalatenschap gaat naar de huidige partner. Kinderen krijgen een aanspraak op hun erfdeel. De wettelijke verdeling geldt namelijk alleen als er kinderen zijn. Deze aanspraak wordt uitbetaald na het overlijden van de langstlevende partner. Als mensen samen met die partner kinderen hebben, vinden ze dat vaak een goede oplossing. ‘Maar als mensen ook kinderen hebben uit een eerder huwelijk, of als de nieuwe partner zelf ook kinderen heeft uit een vorige relatie, hebben ze meestal behoefte aan een andere regeling in hun testament’, zegt Van der Geld. ‘Bijvoorbeeld om te voorkomen dat er ongelijkheid tussen de kinderen ontstaat.’ Zij raadt cliënten aan om in hun testament rekening

te houden met verschillende scenario’s. ‘Dat doe ik heel bewust, omdat ik weet dat mensen er vaak niet aan toe komen hun testament te wijzigen als er iets verandert in hun leven.’

Ook onduidelijke afspraken leiden vaak tot problemen. ‘Bijvoorbeeld als partners samen eigenaar zijn van het huis waarin ze wonen, maar als de ene partner meer geld heeft geïnvesteerd in het gezamenlijke huis dan de ander’, zegt Van der Geld. De ene partner heeft bijvoorbeeld een jubelton gekregen van zijn ouders en daarmee een deel van de hypotheek afgelost. De vraag is dan of die partner dat geld terugkrijgt en

Procedures kun je voorkomen door vooraf duidelijke afspraken te maken.

hoeveel. Krijgt diegene de ton die hij in het huis heeft gestopt? Of heeft hij recht op meer dan een ton, omdat de waarde van de woning flink gestegen is? En hoe zit het als de woning in waarde is gedaald? Of als de andere partner zegt dat zij inmiddels evenveel geld in het huis heeft geïnvesteerd, omdat zij de verbouwing

Lucienne van der Geld

heeft bekostigd? ‘Over dat soort kwesties wordt veel geprocedeerd’, aldus Van der Geld. ‘Dat kun je grotendeels voorkomen door goede afspraken vast te leggen.’ Ook de naleving van de huwelijkse voorwaarden zijn vaak een bron van conflict. In veel huwelijkse voorwaarden is een verrekenbeding opgenomen. Dan is het de bedoeling dat de partners jaarlijks verrekenen. Wat hebben ze het afgelopen jaar aan geld ingebracht in het huishouden en hoeveel is er uitgegeven? ‘De meeste mensen verrekenen niet, dus dan is het verstandig om een andere systematiek af te spreken’, vindt Van der Geld. Bijvoorbeeld in de huwelijkse voorwaarden vastleggen dat de partner die het minst verdient, maar thuis het meeste doet, bij de scheiding recht heeft op een bepaald bedrag. Dat is dan een vermogen waarmee deze partner zijn leven na de scheiding weer op de rit kan zetten. ‘Maar leg dan wel vast of dat bedrag bruto of netto is en of het geïndexeerd wordt’, raadt Van der Geld aan. ‘Anders ontstaan daar weer problemen over.’ Zo’n uitgekeerd bedrag na de scheiding is overigens niet hetzelfde als alimentatie. Partners kunnen in hun huwelijkse voorwaarden niet afspreken dat ze afzien van alimentatie. Zo’n afspraak houdt bij de rechter geen stand,

De financiële planners van SPMS hebben nauw contact met de notariële praktijk. ‘Dat vinden wij belangrijk om ons werk zo goed mogelijk te doen. We delen praktijkervaringen’, zegt Edwin Pijpers, manager Financiële Planning. ‘Zo blijven onze financiële planners goed op de hoogte van actuele ontwikkelingen in het notariaat die relevant zijn voor de SPMS-deelnemers. Veel deelnemers maken afspraken in hun samenlevingscontract of huwelijksvoorwaarden over de verdeling van pensioenaanspraken mocht de relatie eindigen en bijna iedere deelnemer richt een BV op voor de uitoefening van de werkzaamheden. En Netwerk Notarissen leert de specifieke wensen en behoeften van SPMS-deelnemers beter kennen.’

aldus Van der Geld. ‘Maar bij de scheiding kun je zoiets wel vastleggen.’

Tegenwoordig laten veel mensen bij de notaris een levenstestament opstellen. Terwijl een gewoon testament in werking treedt na een overlijden, geldt een levenstestament als iemand nog leeft. Het is een volmacht die effectief wordt op het moment dat iemand zelf niet meer in staat is om beslissingen te nemen. ‘Dat kan zowel gaan over zakelijke beslissingen, bijvoorbeeld wat er gebeurt met je BV, als over persoonlijke beslissingen. Dat varieert van beslissingen over medische handelingen tot het opzeggen van je krantenabonnement en je Facebookaccount.’ Ook een levenstestament moet up-to-date gehouden worden, vindt Van der Geld. ‘Het levenstestament wordt steeds verder ontwikkeld, omdat het vaker in de praktijk werkt. Doordat er steeds meer mensen zijn die anderen vertegenwoordigen op basis van een levenstestament, leren we voortdurend hoe je het nog beter kunt regelen.’

SPMS VO-verkiezingen 2023

SPMS zit middenin verkiezingen om vanaf 2024 een verantwoordingsorgaan (VO) in te stellen. Maar wat doet het VO eigenlijk? Wie nemen er plaats in en waarom is dit relevant voor u?

Wat is een verantwoordingsorgaan (VO)?

Het VO is het medezeggenschapsorgaan van het pensioenfonds en bestaat uit 5 actieve deelnemers en gepensioneerden van SPMS.

Iedereen die actief pensioen opbouwt en iedereen die een pensioenuitkering van SPMS ontvangt kan zich verkiesbaar stellen. Het zijn ook diezelfde deelnemers die bepalen wie er in het VO komen. Het VO zal bestaan uit 3 actieve deelnemers en 2 gepensioneerden

Wat doet het VO?

Het VO heeft een belangrijke rol in het goed functioneren van het pensioenfonds. Zo geef het een oordeel over het handelen van het bestuur, het door het bestuur uitgevoerde beleid en de beleidskeuzes voor de toekomst.

Daarnaast geeft het VO gevraagd en ongevraagd advies over zaken als de klachten- en geschillenprocedure, de vorm en inrichting van het intern toezicht en het communicatie- en voorlichtingsbeleid.

Kortom: het VO heeft veel invloed op het functioneren van SPMS.

Wat is het verschil tussen het VO en de VvA?

De Vergadering van Afgevaardigden (VvA) is de algemene ledenvergadering van de beroepspensioenvereniging BPMS. Het VO is het medezeggenschapsorgaan van SPMS.

De VvA heeft tot 31 december 2023 een dubbelrol. Behalve algemene ledenvergadering van BPMS is zij tevens het VO van SPMS.

Vanaf 2024 komt een einde aan die dubbelrol. Vanaf dan heeft de VvA alleen nog de rol van Algemene ledenvergadering van BPMS. In die rol is de VvA verantwoordelijk voor de inhoud van de pensioenregeling, benoemen zij de bestuurders van SPMS en behartigen zij de belangen van alle (buitengewone) leden van BPMS.

Wie zitten er in het VO?

Het VO bestaat uit 3 mensen die nog actief pensioen opbouwen bij SPMS en 2 mensen die een pensioenuitkering ontvangen. Iedereen die actief pensioen opbouwt bij SPMS en iedereen die een pensioenuitkering van SPMS ontvangt kan zich verkiesbaar stellen als VO-lid. Het zijn ook diezelfde deelnemers die bepalen wie er in het VO komen. De zittingsperiode van het VO is 4 jaar. Op 1 januari 2024 gaat het nieuwe VO van start.

Wanneer kan ik stemmen op mijn kandidaat?

De periode waarin iedereen zich kandidaat kon stellen is net achter de rug. Op dit moment buigt de kiescommissie zich over het samenstellen van de uiteindelijke kandidatenlijst. Vanaf maandag 30 oktober tot maandag 13 november kunt u stemmen. U laat toch ook van u horen?

Voor alle informatie rondom de VO-verkiezingen gaat u naar: spms.nl/vo-verkiezingen

Kort nieuws

Deelnemers- bijeenkomsten

Gepensioneerdendag 2023

Voor deelnemers met ingegaan pensioen

Grip op uw balans

Deelnemers ingeschreven per 2023

Financial Health Event

Deelnemers 45-55 jaar

Financial Retirement Event

Deelnemers 55 tot pensioen

U ontvangt automatisch een uitnodiging voor een bijeenkomst, als het programma aansluit bij uw persoonlijke situatie.

Voor meer informatie:
spms.nl/bijeenkomst

Overdrachtsbelasting

De aanschaf van een tweede huis is in 2023 prijziger geworden. De overdrachtsbelasting is voor een tweede huis 10,4%. Dit percentage is snel gestegen. In 2020 was de overdrachtsbelasting op tweede huizen nog 2% en sinds 2021 8%. Voor mensen onder de 35 jaar geldt dat ze eenmalig geen overdrachtsbelasting hoeven te betalen als ze een huis kopen waar ze zelf gaan wonen. Als de koopprijs hoger is dan € 440.000 of als de kopers ouder zijn dan 35 jaar en zij de woning zelf gaan bewonen, betalen zij 2% overdrachtsbelasting.

Zelfstandigen aftrek omlaag

Medisch specialisten die IB-ondernemer zijn, krijgen te maken met een verlaging van de zelfstandigenaftrek. De zelfstandigenaftrek wordt versneld afgebouwd. In 2023 bedraagt de zelfstandigenaftrek € 5.030. In 2024 wordt het € 3.750. In 2025 daalt de aftrek naar € 2.470. In 2026 naar € 1.200. In 2027 bedraagt de zelfstandigenaftrek € 900. Wat er daarna gebeurt, is niet bekend. Volgens het kabinet gaat het gros van de zelfstandigen er door deze maatregelen niet op achteruit, omdat tegelijkertijd de arbeidskorting (een belastingkorting voor werkenden) verhoogd is. Maar IB-ondernemers met een winst vanaf zo'n € 70.000 gaan er volgens het kabinet per saldo wel wat op achteruit. Met de verlaging van de zelfstandigenaftrek wil het kabinet de verschillen in fiscale behandeling tussen werknemers en IB-ondernemers kleiner maken.

Bedrag ineens uitgesteld

Het is de bedoeling dat mensen op het moment dat ze met pensioen gaan maximaal 10% van hun pensioen kunnen opnemen als bedrag ineens. Deze maatregel is al een paar keer uitgesteld. Afgelopen zomer besloot het kabinet de maatregel opnieuw uit te stellen. De geplande ingangsdatum is nu 1 juli 2024.

Box 3

De belastingregels voor box 3 (vermogensrendementsheffing) zijn sterk veranderd. De Belastingdienst rekent in box 3 al jaren met een fictief rendement. Over dit fictieve rendement moet belasting betaald worden. Volgens de Hoge Raad wijkt dit fictieve rendement te veel af van het werkelijke rendement. Het is de bedoeling dat de Belastingdienst in de toekomst naar het werkelijke rendement kijkt. Dit gebeurt op zijn vroegst in 2027. Tot die tijd gelden aangepaste regels. Hierbij kijkt de fiscus naar de werkelijke verdeling van spaargeld en beleggingen. Voor beleggingen geldt in 2023 een fictief rendement van 6,17%. Voor sparen geldt de reële rente; die is voor 2023 nog niet vastgesteld. In de casus op pagina 12 leest u hoe de nieuwe regels in box 3 in de praktijk uitpakken bij een verhuurd tweede huis.

De peildatum voor het vermogen in box 3 is 1 januari.

Minder belastingaftrek

Aftrek van de hypotheekrente in de hoogste belasting-schijf is in 2023 beperkt tot 36,93%. Dit betekent dat met ingang van 2023 de belastingaftrek in alle belasting-schijven gelijk is. In 2022 was het aftrekpercentage in de hoogste belasting-schijf nog 40%. De bijtelling van het eigenwoningforfait vindt nog wel plaats tegen het progressieve tarief en bedraagt dus maximaal 49,5%. Het aftrekpercentage van 36,93% geldt ook voor andere aftrekposten, zoals giften aan erkende goede doelen en alimentatie. De ex-partner die de alimentatie ontvangt, blijft over de alimentatie wel een progressief belastingtarief betalen. Ook voor ondernemersaftrekposten, zoals de zelfstandigenaftrek en de MKB-winstvrijstelling, geldt het lagere tarief. Deze aftrekposten brengt u weliswaar in mindering op uw winst, maar het lagere tarief wordt verrekend in de belastingaanslag.

Stemmen Verantwoordings- orgaan (VO) SPMS

SPMS zit middenin het proces voor het vormen van een verantwoordingsorgaan (zie ook pagina 16-17). Van maandag 30 oktober tot maandag 13 november kunt u stemmen op uw kandidaat. Laat uw stem horen.

Voor de kandidatenlijst, om te stemmen en alle andere informatie rondom de VO-verkiezingen gaat u naar spms.nl/vo-verkiezingen

Bent u ons nieuwe bestuurslid?

U geeft dan u inhoud aan de pensioenbelangen van 18.000 medisch specialisten. Met een belegd vermogen van ruim 11 miljard euro behoort SPMS tot de top 20 pensioenfondsen in Nederland. U leert de financiële wereld van binnenuit kennen en bouwt een relatiernetwerk op in een andere wereld dan de medische.

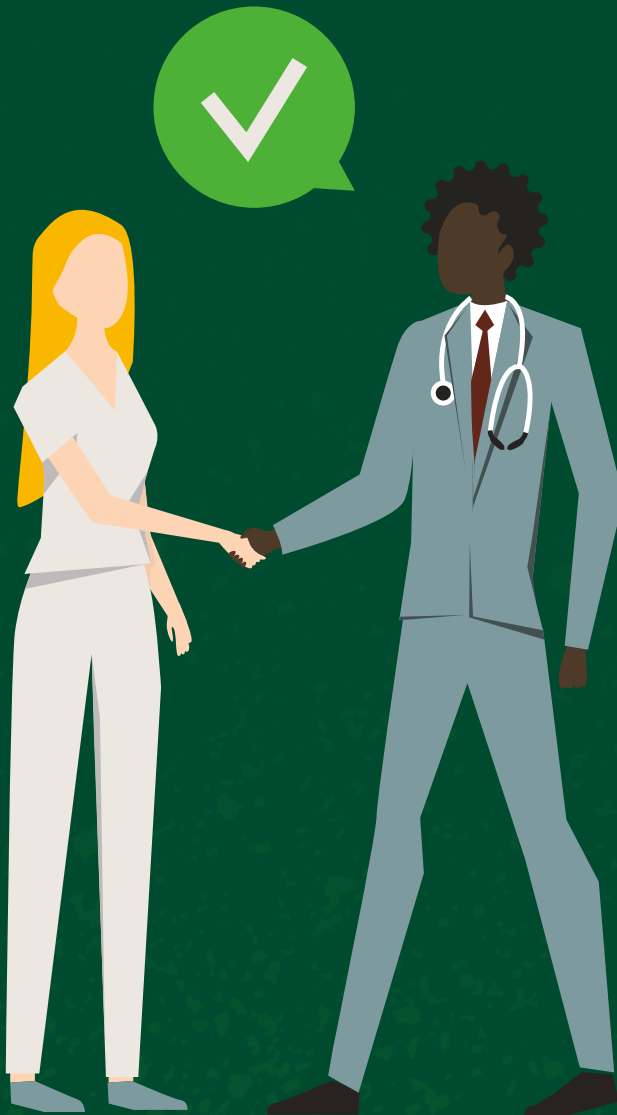
Als nieuw bestuurslid bent u eerst een jaar aspirant-lid. Dat geeft u de mogelijkheid kennis en ervaring op te bouwen. In het kader van het diversiteitsbeleid van SPMS worden vrouwen met nadruk gevraagd om te reageren en collega's met een nog korte vestiging als medisch specialist.

Wat wordt verwacht van het nieuwe bestuurslid?

- **Verantwoordelijkheid:** Naast de uitvoering van de pensioenregeling valt ook het vermogensbeheer onder verantwoordelijkheid van het bestuur.
- **Tijdsinspanning:** Voorbereiden en bijwonen en van vergaderingen en cursussen neemt ongeveer 1,5 dag per week in beslag. De cursussen vinden met name in het eerste jaar plaats. Uiteraard ontvangt u hiervoor een passende financiële vergoeding.
- **Profiel:** Wij zoeken kandidaten die affiniteit hebben met pensioenvraagstukken.

Heeft u interesse

Mail uw motivatie en curriculum vitae vóór 27 oktober naar: info@spms.eu.

Voor meer informatie over deze functie

Amber Goedkoop
(voorzitter bestuur)

Via 06 21 56 51 67

Jacques van Dijken
(directeur)

Via 06 53 15 19 02

het secretariaat van het SPMS-bestuursbureau via info@spms.eu of (030) 693 76 80.